

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 107

Maribor, četrtek 10. maja 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Volja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dr. Marinković o italijanski politiki na Balkanu

VAŽEN GOVOR NAŠEGA ZUNANJEGAMINISTRA V SKUPŠČINI O AKTUALNIH BALKANSKIH PROBLEMIH.

BEOGRAD, 10. maja. Za današnjo sejo narodne skupščine je vladalo izredno zanimanje, ker je bila na dnevnem redu zunanje-politična razprava. Vse diplomatske lože so bile zasedene in navzočih je bilo tudi mnogo inozemskih novinarjev. Seji je predsedoval podpredsednik dr. Agatonović.

Med splošno tišino je zunanji minister dr. Marinković najprej prečital besedilo interpelacije, v kateri zahtevalo šeši opozicije pojasnila, koliko je resnice na tem, da namerava Italija proglasiti carinsko unijo z Albanijo in s tem tudi formalno upostaviti italijanski protektorat nad Albanijo. Interpelacija zahteva končno tudi pojasnila, kakšni so trenutni odnosi med Jugoslavijo in Italijo spričo dejstva, da je prijateljska pogodba z Italijo potekla.

V svojem odgovoru je zunanji minister dr. Marinković uvodoma naglašal, da ni nobenih indikacij, iz katerih bi se dalo sklepati, da so časopisne vesti o namerah Italije glede carinske unije z Albanijo osnovane. Njemu kot zunanjemu ministru o tem ni nič znanega. Če bi pa Italija res imela to namero, bi bilo to v nasprotju z mednarodnimi običaji in obstoječimi pogodbami. Na drugi strani ne more niti uradno niti v prijatelj-

skem razgovoru staviti predstavnikom Italije vprašanje, ali res namerava na tak način kršiti obstoječo pogodbo.

Vlada dosedaj ni smatrala za potrebno, da bi v tej smeri sondirala teren pri velesilah, ker je prepričana, da ne bi odobrile take politike, če bi faktično obstojala.

Glede tretjega vprašanja, ki se tiče odnošajev med Jugoslavijo in Italijo ter italijanske politike na Balkanu, je zunanji minister dr. Marinković izjavil, da glede obnovitve prijateljskega pakta med našo državo in Italijo doslej niso bili izvršeni nobeni novi koraki. Vlada tudi ne more preprečiti vpliva velesil na Balkanu, zahteva pa, da je ta vpliv v skladu z obstoječimi pogodbami in da odgovarja načelom balkanske neodvisnosti ter našim interesom.

V tej smeri se giblje naša diplomatska akcija. Mi veliko delamo in smo delali na to, da pride do prijateljskega sporazuma z Italijo v vseh vprašanjih. Ti problemi pa niso lahki in treba je mnogo hladnokrvnosti, potrpežljivosti in tudi diskretnosti. Zupamo pa v pravičnost naše stvari in v našo zunanjo politiko, ki stremi v prvi vrsti za ohranitev miru na Balkanu in v Srednji Evropi.

Med rojaki Andreja Hoferja

INOMOST — TRIUMFALNA TOČKA TURNEJE MARIBORSKE GLASBENE MATICE.

Odkrito rečeno, bali smo se, da nam bodo koncert v Innsbrucku prenapeti socialisti in nacionalci pokvarili. Že dolgo pred koncertom so izhajali v časopisih članki za in proti. Omeniti moram pohvalno delo medicinskega Mariborčana Rudolfa Kaca, ki je odgovarjal na vse članke ter informiral javnost o postopanju Nemcev pri nas. Bali smo se, da bo tudi v Innsbrucku dvorana slabo zasedena. Zato smo bili tem bolj presenečeni, ko se je dvorana napolnila skoro do zadnjega kotička. Sicer ne začetkom, ker so se ljudje bali incidentov in ostali zunaj, ko pa smo odpeli prve pesmi, so prišli vsi v dvorano.

Reči moram, da je bila Innsbruck najbolj triumfalna točka naše turnee. Takega navdušenja in aplavza nismo nikjer doživeli, vključno temu, da je bilo občinstvo povsod vznemirjeno. Najprej smo zapeli himno »Andreas Hofer«. Nevajeni slišati jo v mešanem zboru, so bili ljudje tem bolj ganjeni in so poslušali stoje vsi solzni. Do solz je ganila tudi Schwabova »Ave Marija«. Navdušenje se je stopnjevalo od točke do točke. Navzoči Bolgari so venomer zahtevali ponavljanje bolgarskih pesmi, naravnost triumfalno sta želi Adamičevi pesmi »Marija in brodar« in »Mlad junak«. Koncertu so prisostvovali zastopniki raznih institucij, mestne občine in vojske.

Po koncertu se je vršil v poslopju komerz. Omeniti moram, da nam je dala dvorano na razpolago vlada vključno temu, da je v njih istočasno gostilniška razstava.

Na komerzu je prvi govoril dr. Andorj za »Tiroler Sängerbund«. V znak najvišje zahvale za delo Matice, je odlikoval dr. Tomiška, g. Arnuša in g. Hladek-Bohinjskega s častno kolajno »Tiroler Sängerbund«. Zahvalil se mu je dr. Tomišek, ki je izročil dr. Andorfu in ravnatelju Steinmayerju znak Glasbene Matice. Podžupan g. Fischer je v vznemirjenih besedah ponovno povdaril ogromno kulturno mislijo Matice, ki ima tem večji pomen, če se pomisli, da je to bil prvi korak za zблиžanje obeh narodov, za spravo med Avstrijo in Jugoslavijo. Zahvaliti se sploh ne moremo Matici za njeno delo. Gromki »Živijo« klici in »Heili« sploh niso hoteli prenehati in govornik se je moral v enomer zahvaljevati.

Predsednik društva v Innsbrucku živečih Štajercev je izročil Matici krasen šopek alpskih cvetic. Tirolke in Štajerke pa so pevce okrasile z encijanom.

Medicinec Kac je iskreno pozdravil v slovenskem jeziku Matice in se ji pristrčno zahvalil za umetniški užitek, ki ga je nudil matični zbor rojakom v tujini. Povdaril je zgodovinski moment današnjega dne, kajti prvič po desetih letih sme Slovenec prosto govoriti v svoji materinščini na oficijelnem mestu v Innsbrucku. Isto je izrazil Bolgar Veljko, ki so njemu in vsem Bolgarom priredili Matičari navdušene ovacije.

Obema govornikoma se je zahvalil g. Arnuš v kratkem govoru. Zahvalil pa se je tudi posebej še »Tiroler Sängerbundu«, vladi in občini, da je pomogla Matici do koncerta v Inns-

brucku, ki se sicer radi še vedno vladajoče prenapetosti nekaterih strank nikakor ne bi mogel vršiti.

Matični zbor je odpel še nekoliko slovenskih narodnih pesmi, nato pa smo se radi pozne ure razšli.

Koncert v Innsbrucku bo ostal nepozaben. Pevci, ki pojejo že nad 50 let, so nam zatrjevali, da tako dobrega zbora še niso slišali.

Kakor v Švici, je Matica tudi v Avstriji nad vse dostojno reprezentirala svojo domovino. Žal, da gmoten uspeh ni bil tako velik kakor moralen. Da si nekoliko odpomore, bo Matica koncertirala v petek, 11. t. m. v Mariboru. Gotovo ne bo Mariborčana, ki bi zamudil ta koncert. Razen v Mariboru bo koncertirala Matica tudi v Ptuj in Celju. Upamo, da se bodo znali rojaki oddolžiti Matici za njeno veliko delo vsaj s posetom koncertov.

Mohorko.

Proslava »Materinskega dneva« v našem gledališču.

Z vso vsmo se vadijo naši mali umetniki, da proslavijo čim lepše in dostojnejše naš materinski dan. Predpriprave se že bližajo koncu. Ali ste že bili pri kateri mladinskih prireditvah v našem narodnem gledališču? Kdor se spominja Lj. Poljančeve »Božičnih slik« ali pa igrice pri »Mamici je raj«, mora priznati, da nas je deca s svojim nastopom presenetila. Naša prireditev pa je v zvezi z velikim trdom, zato opozarjamo prijatelje mladine, zlasti pa starše na našo proslavo. V pestrem, skrbno izdelanem programu bo podano počaščenje ideji materinstva. Lepi rajalni nastopi pa bodo oživljali popoldan ter povedli naše male v ocharujoče carstvo bajke. Mater! Privedite Vašo deco v nedeljo popoldne v narodno gledališče. Vstopnice v predprodaji pri dnevni blagajni. Čisti dobiček v prid ferijalni koloniji.

Streljačka družina v Maribor

priredi v nedeljo, dne 13. t. m. na vojaškem strelišču v Radvanju svoje prvo ostro streljanje iz vojaških pušk. Otvoritev slavnost se izvrši po sledečem programu: 1. Zbiranje članstva na Trgu Svobode ob 9. dop. 2. Odhod z vojaško godbo skozi mesto na strelišče točno ob 9. 3. Pozdravni govor predsednika gosp. generala Spasiča na strelišču. 4. Streljanje. 5. Ob 11. dop. povratek v mesto z godbo. K svečani prireditvi vabi odbor Streljačke družine razen svojega članstva tudi vsa telovadna, sportna in narodna društva brez razlike strank. V času streljanja bo ves čas igrala vojaška godba. Od Kralja Petra trga do strelišča in nazaj v mesto bodo vozili posebni avtobusi. Gostje in prijatelji dobrodošli! — Odbor. —

Članski sestanek KDK v Murski Soboti.

Jutri, v petek 11. maja bo v kolodvorski restavraciji članski sestanek pristavev Kmečko-demokratske koalicije z zelo važnim dnevnim redom. Pričetek točno ob 8. zvečer. Udeležba obvezna.

Iz mariborske industrije.

Splošna stavbna družba na Teznu je znižala svojo delniško glavnico od 10 milijonov na 5 milijonov dinarjev s tem, da je znižala svojih 100.000 delnic od nominalne 100 Din na nominalno 50 Din. Ta sklep družbe je že odobrilo ministrstvo za trgovino in industrijo.

Odgoditev konference Male antante

PRAGA, 10. maja. Radi dogodkov v Rumuniji je konferenca Male antante, ki bi se morala vršiti 25. maja v Bukarešti, odgojena in se bo najbrže vršila šele meseca junija o priliki zasedanja Društva narodov v Ženevi.

Princ Karol mora v 24. urah iz Anglije

LONDON, 10. maja. Bivši rumunski prestolonaslednik, princ Karol, je bil sinoči uradno obveščen, da mora v smislu sklepa angleške vlade v 24 urah zapustiti Anglijo, ker bi bil v nasprotnem slučaju kot nadležen tujec aretiran in odgonskim botom odveden iz Anglije.

Konec nemške republike v Rusiji

MOSKVA, 10. maja. Sovjetska vlada namerava večje število gubernij ob Volgi združiti v enotno republiko, kar bo pomenilo tudi konec sedanje samostojne male nemške republike pri Saratovu.

Napoved »ledenih mož«.

Od sobote naprej se vrstijo štirje svetniki, znani pod imenom »ledenih mož«. V teh dneh se skuša mraz za slovo vtišiti čim močnejše v spomin, da ne pozabimo nanj preko leta. Nekaj takega poslavljanja smo okusili tudi danes zjutraj ob vsem veselju, ki nam ga je zopet enkrat napravilo solnce. Temperatura je bila 0,4 stopinj in pojavila se je tudi slana, ki pa pri nas k sreči ni napravila škoda.

Sprejem gojencev v podoficirsko šolo v Mariboru.

Komanda inženirske podoficirske šole kralja Petra Velikega Osvoboditelja v Mariboru sprejme s 1. oktobrom do 100 mladeničev kot gojencev v podoficirsko šolo. Natančnejši sprejemni pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesentom na vpogled v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 5 I. med uradnimi urami.

Oblastni odbor »Jadranske straže« v Mariboru

Ima jutri svojo sejo, po seji ob 20. uri se bo pa predvajal v mestnem kinu (Apollo) film »Potovanje po Jugoslaviji«, ki je na novo prirejen v barvah. Na prireditvi, ki je brez vstopnine, so vabljeni šolska ravnateljstva in upraviteljstva, profesorji, učitelji ter vsi poverjeniki pomladka Jadranske straže v Mariboru in okolici.

Družabni večer ptujskega Sokola.

V soboto, dne 5. maja, se je vršil 9. družabni večer Sokola v Ptuj. Na sporedu sta bili predavanji: potreba spoznavanja duševnega razvoja mladine za prosvetno delo Sokolstva, ter Sokolstvo, vera in politika. Prvo temo je obravnaval ravnatelj br. Kveder, drugo pa prosvetar br. Šterk. Oba predavatelja sta prejela za izčrpne referate zasluženno zahvalo. Poslednji družabni večer bo meseca junija in menda zadnji pred velikimi počitnicami.

Popravljamo.

V včerajšnji številki smo objavili, da odpade bolgarski koncert ter da v petek, dne 11. t. m. ni nobene prireditve. To vest popravljamo v toliko, da bi se bil moral odpovedani koncert vršiti v četrtek 10. t. m. ter da je za petek določen veliki koncert naše Glasbene Matice, ki se je sinoči povrnila iz svojega zmagovitega pohoda po Švici in Avstriji. —

Novi stanovanjski zakon

(Nadaljevanje.)

Obseg zaščite.

Zaščiteni po novem stanovanjskem zakonu ostanejo tisti najemniki, ki so bili že do sedaj zaščiteni, ki imajo stanovanje z največ tremi sobami in dovolj veliko število družinskih članov, kakor smo že natančneje navedli včeraj. Zaščito pa izgube, kakor hitro se izselijo ali stanovanje menjajo.

V čem obstoja zaščita?

Zaščiteni najemniki, ki jim je bilo stanovanje odpovedano po dosedanjih predpisih, se ne smejo deložirati do 1. maja 1929. Novi zakon namreč na novo ureja izselitev samo tistih najemnikov, ki so nehalo biti zaščiteni.

Člen 3. ureja nove najemnine. V krajih, ki imajo do 100.000 prebivalcev, torej v vseh občinah Slovenije, znaša čista najemnina desetkratni znesek čiste najemnine, ki se je plačala dne 1. julija 1914 leta. V nekaterih mestih se pobirajo tudi posebne »občinske naklade« na najemnino, ki temelji na posebnih deželnih zakonih. Te občinske davščine se pa z novim stanovanjskim zakonom ne zvišajo, ker smejo hišni lastniki pobrati od najemnikov samo tiste zneske, ki jih morajo dejansko vplačati v občinsko blagajno. Tako se imajo plačevati letos v Mariboru 18% občinske naklade na najemnine v kritje mestnega občinskega proračuna, in sicer 10% gostavščine, 5% vodarine in 3% kanalske pristojbine (v hišah, kjer je kanalizacija že izvedena), ti odstotki pa se ne računajo od sedanje najemnine, ampak od povprečne mesečne čiste najemnine iz let 1925 in 1926, kakor jo je ugotovilo davčno oblastvo po prijavi hišnih gospodarjev. Lanska in letošnja zvišana najemnina bosta podlaga za novo odmero občinskih naklad šele za prihodnje leto 1929 in leto 1930.

Za kraje, ki imajo nad 50.000 prebivalcev, določa novi zakon, da ostane najemnina nehigijenskih, to je nezdravih stanovanj neizpremenjena, dokler jih hišni lastnik ne popravi. Žal je tudi da ta določba ne velja za Maribor, ki ima toliko nezdravih stanovanj, ker šteje Maribor komaj nekaj nad 30.000 prebivalcev.

Zelo važna je določba novega stanovanjskega zakona, da velja čl. 10 stanovanjskega zakona od 15. maja 1925 zopet v celnem obsegu. Ta člen namreč določa, da se sme odpovedati zaščitenemu najemniku samo iz važnih razlogov.

Lastnik ima pravico odpovedati samo:

a) če je stanovanje njemu ali njegovim oženim sinovom ali omoženim hčeram potrebno za osebno prebivanje;

b) če je treba podreti staro zgradbo, da se sežida nova, ki pa mora imeti 50% stanovanjskih prostorov več nego stara hiša;

c) če mora lastnik glede na število in prihrastek rodbinskih članov in na druge rodbinske razmere razširiti stanovanje, ki ga že ima v svoji hiši;

č) če najemnik ne plača dolžne najemnine v dveh mescih;

d) če najemnik izkorišča stanovanje zoper njegov namen; če je namenoma kvari; če je kvari iz ponovljene velike nemarnosti ob uporabi in na očitno škodo lastnikovo;

e) če žive najemniki ali njegovi domačini ali podnajemniki v stanovanju nemoralno ali pohujljivo; če dopuščajo, da žive tako drugi; če s svojim ponašanjem v stanovanju ali njegovem okolišu otežujejo prebivanje lastniku ali drugim najemnikom v isti zgradbi;

f) če najemniki ali njegovi odrasli domačini razžalijo ali poškodujejo lastnika ali njegove domačine, razen če je to lastnik povzročil.

Rok za izselitev je mesec dni v primerih pod a), b) in c), v ostalih primerih pa 15 dni.

Če ima lastnik več stanovanj oddanih v najem v isti ali drugi svoji hiši, mora po točkah a) in c) odpovedati ekonomsko močnejšemu najemniku.

Od dne 20. decembra do dne 20. januarja prisilna izselitev po tem členu ni dopustna.

Ker je podnajem brez dovoljenja hišnega lastnika prepovedan, se najemnik na zahtevo hišnega gospodarja kaznuje z izselitvijo ter je to nadaljni odpovedni razlog.

Dve stanovanji v istem kraju.

Po čl. 5. ne sme noben najemnik v istem kraju imeti istočasno dveh stanovanj. Ako je katero teh stanovanj zaščiteni, se smatra za izpraznjeno in hišni gospodar lahko z njim prosto razpolaga. Za hišne lastnike prepoved dveh ali več stanovanj ne velja, ker smejo svobodno razpolagati s stanovanji.

(Konec jutri).

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 10. maja ob 20. uri »Lepa pustolovščina« ab. C. Kuponi.

Petek, 11. maja ob 20. uri »Dvanajst tisoč«. Izven. Gostovanje graške drame.

Gostovanje ge. Mitrovičeve v Mariboru. Prihodnje dni bo zopet gostovala primadona ljubljanske opere, ga. Mitrovičeva v najuspešnejši letošnji operi »Ples v maskah«, na kar že danes opozarjamo glasbo ljubke občinstvo.

Ljudska univerza v Mariboru

V nedeljo 13. maja pri lepem vremenu na prekrasnem Remšnik in h prazgodovinskemu medvedu! Informacije da in prijave sprejema tajnik prof. Kos, Koroščeva ul. 2.

V ponedeljek 14. maja ob 8. zvečer v veliki kazinski dvorani predavanje: »Žene, dekleta in moški današnjega časa«.

Resno in humoristično kramljanje pisatelja in profesorja dr. K. Dvorzaka o novem Adamu in novi Evi, o koncu ljubzenske romantike; o modernem kavalirju in pokopanem viteštvu, o umetnosti moške očarati. Za kaj se borijo moški? Za kaj ženske? itd. To predavanje je bilo v Graški Uraniji štirikrat razprodano. Za mladinu pod 18. letom dostop ni dovoljen. Predprodaja vstopnic (15, 12, 10, 8, 6 Din, stojišče 5 Din) pri g. Zl. Brišnik in g. Höferju.

Nova turbinska brizgalna v Razvanju

Vsa bližnja in daljna okolica je z veseljem pričakovala blagoslovljenja nove turbinske brizgalne. Tudi naše gasilno

društvo se je za to redko proslavo pripravljalo z vso vmo. Ali žal, ko je napočilo jutro 6. majnika, je bilo kakor iz škafe. Toda, tudi vkljub slabemu vremenu se je udeležilo slovesnosti še lepo število gasilcev v kroju in tudi občinsiva. Pred mašo za pokojne člane domačega gasil. društva je dekan g. Sagaj iz Hoč razložil namen gasilstva, po maši so pa odkorakali združeni gasilci v spremstvu godbe k gasilnemu domu, kjer je bila brizgalna krasno okrašena z vencem in trakom, ki ga je naklonila kumica gospa Kotz iz Radvanja. Po blagoslovljenju je učenka Šarlota Očkova s prisrčnim nagovorom pozdravila gospo kumico, načelnik Visočnik se je zahvalil tovarišem za njihovo uspešno sodelovanje, tovariš Pukl starejši je pa kot častni načelnik in ustanovitelj gasilnega društva bodril tovariše k še bolj intenzivnemu delovanju. Nato se je gospa kumica zahvalila za izkazano čast povodom blagoslovljenja ter želela društvu najlepših uspehov. Kot zaključek je pevski zbor gasilnega društva Razvanje zapel krasno gasilsko himno »Bratje mi kot krepka četa«. S trikratnim klicem »Na pomoč« je bilo dopoldansko proslavo končano. Popoldanska vaja z novo brizgalno je uspela zelo dobro. Društvo je pokazalo, da je kot podeželsko društvo eno izmed prvih. Ker je popoldanska zabava vsled močnega deževja splavala po vodi, priredi društvo 13. maja, če bo lepo vreme, ponavljalno zabavo, h kateri so gasilna društva in občinstvo uljudno vabljeni. Kajti, četudi je brizgalna vsak trenutek pripravljena za pomoč, vendar pa še društvu primanjkuje precej denarja za odplačilo iste. —

Velika kavarna.

Veliki pevski koncert z balalajko. 960

Mariborski in dnevni drobiš

Beograjski papežev poslanik v Mariboru

Slovesnosti 700 letnice lavantinske škofije, ki jo obhajajo danes v mariborski stolni cerkvi, se udeležuje, kakor smo že včeraj javili, tudi vatikanski poslanik na našem dvoru g. Pelegrinetti. Nuncija so včeraj popoldne pri njegovem prihodu z beograjskim brzovlakom sprejeli na kolodvoru predstavniki vseh naših oblastev: škof dr. Karlin, državno upravo je zastopal veliki župan g. dr. Schuabach, vojsko general g. Spasič, oblastni odbor predsednik g. dr. Leskovar z vsemi odborniki, občino podžupan g. dr. Lipold, sodišče predsednik g. dr. Žiher, državno pravdnštvo prvi drž. pravdnik gosp. dr. Jančič, potem gg. gim. ravnatelj dr. Tominešek, poštni ravnatelj Irgolič, finančni ravnatelj dr. Povalej, narodni poslanec Žebot in drugi. Razen navedenih oficijelnih zastopnikov je bilo na kolodvoru natrpano tudi ostalega občinstva, ki ga je bilo vse polno tudi ob cestah do Slomškovega trga, kamor so se odpeljali vsi honoracijorji v stolnico. — Zvečer je bila slovesna razsvetljava Slomškovega trga, pred škofijo pa je svirala Omladina. Danes dopoldne je bilo slovesno opravilo v stolnici ob prisotnosti nuncija ter ljubljanskega in domačega škofa. —

Samomor mlade zakonske žene

Koncem januarja letošnjega leta se je poročila Judita Bedekova iz Sebeborceve z vdovcem Jarošem Dervaričem iz iste vasi, prošlo nedeljo pa je že prostovoljno šla v smrt. Kaj jo je privedlo do tega koraka, ne ve nihče, ker ni zapustila nobenega sporočila, iz okoliščin pa se tudi ne da ničesar sklepati.

Vdovec je pripeljal v drugi zakon tri otroke, katerih najstarejša je 16letno dekle. S pokojnico sta živela v najlepši harmoniji in nihče ni slišal, da bi med zakoncem kdaj padla kaka ostrejša beseda. Življenje jima je potekalo v delu, skrbi in veselju, kakor je to pač na kmetih navada.

Prošlo nedeljo zjutraj je še vsa družina skupaj zajtrkovala in pokojnica ni kazala prav nobenih znakov kakšne duševne potrtosti. Mož se je po zajtrku odpravil po hišnih opravilih v hlev k živini, ko pa se je vrnil, je pogrešil ženo. Sprva je mislil, da je skočila h kaki sosedu na nedeljski pomenek, ko pa se je bližal čas kosila in je ognjišče ostalo mrzlo, je pričel slutiti, da se je moralo zgoditi nekaj izrednega. Z družino so pričeli iskati in ko so preiskali vse kote, so se spravili na podstrešje. In tukaj se jim je nudil pogled, ki je vse globoko pretresel. Na enem izmed podstrešnih tramov je mlada žena visela obešena že brez vsakega sledu življenja in vsi poskusi, da bi jo spravili zopet k sebi, so ostali brez uspeha. Svoje dejanje je morala bržkone storiti v hipni duševni zmedenosti.

Pogreb nesrečne pokojnice se je vršil v ponedeljek ob veliki udeležbi domačega prebivalstva.

Uboj na Dravskem polju

Z Dravskega polja nam poročajo: V torek, dne 8. majnika, je gna! hlapec g. Ježa iz Apač, Hrtiš, krave iz Maribora. Okrog 9. zvečer je dospel v Strnišče. V neki tamkajšnji gostilni sta popivala dva mlada Apačana. Obnašala sta se silno objestno, dasi nista imela pare v žepu. Za zapitek sta morala po posredovanju slučajno navzočih orožnikov zastaviti gostilničarju dežnik, nakar sta odšla. Potoma sta dohitela gonjača Hrtiša, ki je mirno nadaljeval svojo pot z živino. Nenadoma je stopil eden izmed obeh močno vinjenih možakarjev k Hrtišu in ga brez vsakega povoda sunil dvakrat z nožem v levo stran prsi, tako da je Hrtiš podlegel težkim poškodbam in izdihnil.

Toda surovini še ni zadostovalo, da je ubil mirnega človeka, temveč je oklal potem nevarno tudi še obe kravi.

Vse se zgraža nad tem zverinskim dejanjem in obsoja zlobneža najostreje.

Golzerji.

lahki ½ težki in original kakor tudi nad 30 modelov promenadnih čevljev nudi Karo, Koroška c. 19. — IV

Novi urniki in premembe učiteljstva na srednjih šolah.

Še niso ponehale debate o slabih šolskih uspehih po časopisju, že so po naših šolah menjavali zopet urnike in učitelje, da je bilo veselje. Nepopolno dva meseca pred zaključkom leta se je celo izkazalo, da je na nekem srednjem šolskem zavodu v Mariboru en učitelj preveč in za to je moral kratkim potom na cesto. Dijaki so mu zapeli podoknico in mirna Bosna Vse pa se je zgodilo radi tega, ker so zvišali srednješolskim učiteljem učno obveznost, in sicer profesorjem za dve uri, suplantom pa kar za štiri ure. — Toda, sedaj pride najlepše: Medtem ko je ostalo v vsej državi za to šolsko leto vse pri starem, le da je bil del dosedanjih nadur nehonoriran, so edino v mariborski oblasti hiteli s preurejevanjem, kar je v škodo pouku, dijaštvu in učiteljstvu. Človek se vpraša: Pa zakaj ravno zopet Maribor? Ali smo tako daleč od Beograda, da ne dobimo točnih direktiv ali pa smo tako blizu Beograda, da že kar slutimo, kaj je treba storiti in zato delamo po svoji glavi. —

Mestni avtobusi

so imeli doslej srečo; vsaj slišali še nismo o kakih nepravilnostih s težimi posledicami. Opreznost bi pa naj bila vseeno še večja, kajti pred nedavnim smo se zalepteli v Vetrinski ulici v tuj osebni avto, včeraj pa smo zapeljali na kralja Petra trgu na trotoar, da se je ves voz prav nevarno nagnil. Strogo se naj pazi na to, da se šofer med vožnjo ne razgovarja niti s potniki niti z morebitnim sprevednikom! —

Rekrutacija letnika 1908.

Od 14. do všteti 19. maja se bo vršil v Gamrinovi dvorani v Gregorčičevi ul. št. 29 glavni nabor za mesto Maribor. Rekrutna komisija prične poslovati vedno točno ob 7. zjutraj. Nabora se morajo udeležiti vsi mladeniči rojeni l. 1908.

Odlikovanja o priliki 700 letnice lavantinske škofije.

Iz Beograda javljajo, da je podeljeno lavantinskemu škofu dr. Karlinu odlikovanje sv. Save prvega razreda, stolnemu proštu Martinu Mateku odlikovanje sv. Save tretjega razreda in častnemu kanoniku ter župniku v Kapeli Martinu Mešku odlikovanje sv. Save četrtega razreda. —

Vreme

se je danes naglo in — po izgledu ranega jutra — temeljito spremenilo. Mogoče pa le ne bo pustilo na cedilu vremenskih prerokov v koledarjih, ki so za drugi majski teden s toliko gotovostjo napovedali solnce. Oni, ki so k solncu pristavili močno in mrzlo vetrovje, so za danes zadeli. Onim, ki so govorili samo o solncu, pa ljudje, ki so šli danes zjutraj polno oblečeni od doma, ne bodo naklonjeni in hvaležni. Veter jih bo hudo prepihal in obsul s prahom. Celó s solncem ni bogve kaj. Sredi dopoldneva so se že začeli zbirati beli oblaki ter družiti v nepelnasto, letošnjo pomlad tako običajno prevlako. —

Smrtna kosa.

V mariborski bolnici je umrla trafikantinja ga. Terezija Klanšek s Tržaške ceste. Pogreb pokojnice bo jutri v petek ob 16. iz mrtvašnice splošne bolnice na pobreško pokopališče.

Knjižnica v Melju.

Javna ljudska knjižnica v Melju št. 14. (grafika Bele) posluje vsako soboto popoldne od dveh do petih. Knjižnica ima že lepo zbirko slovenskih in srbohrvatskih knjig. —

Otvoritevno streljanje lovškega društva.

Kakor znano, priredi Slovensko lovsko društvo, sekcija Maribor, v nedeljo, 13. t. m. ob 14. na vojaškem strelišču v Radvanju letošnje otvoritevno streljanje z zelo pestrim programom. Posetniki naj prinesejo svoje puške za šibre in krogle seboj, ker bodo na razpolago preiskusne tarče. Ob 13.30 vozi avtobus z Grajskega trga in Velike kavarne na strelišče in se povrne v Maribor zvečer po končani prireditvi. 961

Živinski sejem v Sv. Lovrencu na Pohorju.

Veliki živinski sejem za konje, govedo in drobnico pri sv. Lovrencu na Pohorju se otvori prvi v ponedeljek po Križevem, drugi v ponedeljek po Lovrenčevem, tretji na dan sv. Terezije. —

Pozabljeni junaki in mučeniki

JUNAŠTVO IN POŽRTVOVANJE ZDRAVNIKOV — RADIOLOGOV. — RADIOLOŠKI RAK.

Pariški roentgenski inštitut ima v eni svojih dvoran veliko ploščo iz marmora, ki ima dolgo, dolgo listo inen — padlih na polju znanosti, smrtnih žrtev pri poskusih z roentgenovimi žarki. Večina teh žrtev je bila s smrtjo rešena dolgotrajnih muk po številnih težkih operacijah in po dolgem hiranju. To so mučeniki, ki so dolga leta v delu in trudu vedeli za svoj konec. In še več: utekli bi bili lahko strašni usodi, zapustili bi bili lahko pot največje nevarnosti muke in smrti. Po prvih nesrečah bi bili lahko zapustili nevarno delo, po večini bi se bili lahko rešili, a so vendar poškodovani, kruljavi nadaljevali svoje delo ter se tako kos za kosom žrtvovali znanosti in anonimni množici bodočnosti.

Bolezen, ki uničuje te znanstvenike in zdravnike, ima posebno ime. Imenuje se: radiološki rak. Vedno se najdejo med obširnimi poročili o sportnih rekordih in sprejemih političnih veličin skromne novice, da je bil ponovno operiran ta in oni zdravnik, ki se je zastrupil pri delu z radijem. Mednarodnim pustolovcem, tatovom v modernih kopališčih se posveča stokrat večja pozornost kot tem herojem, ki zaslužijo vsaj toliko slave vsled svojega junaštva in požrtvovalnosti kot pravi prekoceanski letalci, da ne govorimo o onih, ki samo startajo in zopet startajo.

Te dni je javila skromna časopisna vest, da je bil v hospitalu St. Louis že — desetič — operiran francoski radiolog dr. Henry Bourdon. Žrtev radiološkega raka je postal že med vojno v laboratoriju neke vojaške bolnice, kjer je v veliki meri primanjkovalo varnostnih priprav za operaterje in raziskovalce. Najprej so mu odrezali prve čleke par prstov leve roke, potem nadaljnje členke istih prstov, potem druge prste, roko do sklepa, sedaj je na vrsti druga roka. Časopisna vest

pravi, da se je radiolog kmalu po operaciji podal zopet v svoj laboratorij ... Tu dela z njim še devet drugih zdravnikov, od katerih je šestorica tudi že prestala amputacije na rokah. Malo, sramotno malo so poznani in priznani ti junaki. Nekatere poznajo le tovariši, sotrudniki, ki sami čakajo na enako strašno usodo.

Radiološki rak pa ima tudi navadne žrtve po krivdi brezobzirnosti in brezvestnosti drugih ljudi. Pred nekim newyorškim sodiščem toži sedaj več mladih uslužbenk veliko, bogato podjetje, ki izdeluje luksuzne ure s svetlikajočimi kazalci in številkami. Mlade tožiteljice z razjedenimi obrazi in rokami predstavljajo strašno gobavost jutrove dežele sredi najmodernejšega vlemesta. V tožbi se navaja, da so čopiče, s katerimi so prenašale radijevo raztoplino na številke in kazalce, jemale v usta, kakor so naročili in kakor je bilo sploh običajno v obratu. Po nekaj mesecih in celo po tednih so začeli izpadati zobje, usta gniti in na sto in sto mladenk razpada tako pri živem telesu.

Zastopniki tovarne so na vse to odgovorili, da je v obratu uvedeno samo uporabljeno čopičev, o načinu uporabe pa ni bilo nikdar govora. Tvrdba tudi ne odgovarja, če so nadzorniki, obratovodje ali predelavci svetovali ali celo ukazali, naj se nevarni čopiči jemljejo v usta. Saj ni dokaza, da bi jim vodstvo podjetja kaj takega naročilo.

Na vprašanje sodnikov, če se je delavce pred uporabo nevarnega sredstva poučilo in posvarilo, so podjetniki začudeno vprašali: »Čemu? Podjetje nima časa za poučevanje. Kazalci se mažejo z radijem — to je vse. Vsak lahko to dela, kakor hoče. Če mu ne prija, naj gre, pride deset drugih ...«

Tako podobno govori svet tudi o žrtvah za človeštvo in znanost.

„RADION“

pere sam in beli kot solnce!

Iz zakladnice malih humoristov

1. **Dober opazovalec.** Učenci višjega razreda pišejo spisto nalogo: »Klobukovi spomini«. Tiha vodica, katerega je učitelj smatral za malo nadarjenega, je nalogo takole končal: »...Ko sem že bil ves luknjast, so me posadili za strašilo v prosu. Pa mislite, da so se me vrabci bali? S...i so po meni.«

2. **Kdo je to?** Učitelj vadi pesem: »Slušala sem ptičko pet...«. Do modulacije »To je gotovo kukovca« je šlo gladko. Pri modulaciji pa se je še vedno našel eden, ki ni zadel. Učitelj nervozen: »Kdo je to?« — Vsi unisono: — »To je gotovo kukovca«. To pot so res zadeli.

3. **Naš petelin.** Govor je o perutnini. O petelinu vedo otroci marsikaj, na pr.: Petelin je koristna žival. — Petelin nese jajca. — Petelin hodi kakor žandar po dvorišču. — Petelin lasa kure. — Tajnosti petelinove telovadbe ni nobeden odkril — hvala bogu.

4. **Angelj in aeroplan.** Učitelj gre z razredom na pokopališče. Ustavijo se pred monumentalnim spomenikom. »Angeli nese dušo v nebesa«, razlaga učitelj. — »Ali angelj hitro leti,« vpraša radovednež. — Učitelj: »Seveda, v nebesa je daleč, mora hitro leteti.« — Učenec: »O tako hitro gotovo ne kakor aeroplan.«

5. **Otroci med seboj.** V razred stopi nadzornik, stoječ na stališču, da naj otroci govore, kadar jih je volja. Učitelj izprašuje, otroci odgovarjajo. Drug za drugim se oglašajo. Ko pa se učitelju zdi, da je že dovolj, da z roko na skrivaj znamenje, da naj že enkrat mirujejo. To pa nadzorniku ni po godi, pa jih znova vspodbuja, da se oglašajo. Ko je ura minula in so že stali v vrsti pred vrati, se je dvignila še ena roka. Učitelj jezen z roko odmahne. Nadzornik pa poseže vmes: »No, ti mali, kaj bi še rad povedal?« Paglavci pa blekne: »Francelj je rekel, ali ne bo ta sitnoba skoraj izginita?« Pri konferenci je bil g. nadzornik zelo slabe volje.

6. **Magarac.** Bilo je prva leta po prevratu, ko so se otroci učili tudi že srbohrvaščine. Nadzornik vstopi v višji razred. Zemljepisje. Učitelj ponavlja o Dalmaciji. »Kaj dobivajo iz morja?« Največji nepazljivček dvigne roko. Učitelj, ves vesel nad svojim malim grešnikom, ga pokliče. Ta pa se odreže: »Iz morja lovijo magarce«. Le »magarac« mu je ostal v glavi, pa še o tem ni vedel, kam spada, ker ga še nikoli ni videl. Pri nas so »magarci« redka živina.

Sport

SENZACIJA V BOJU ZA PRVENSTVO SLOVENIJE V NOGOMETU.

Vkljub temu, da je bila vsa sportna javnost Slovenije razen morebitnih redkih izjem po tekmi Primorje—Slovan dne 29. tm. prepričana, da se mora vršiti še odločilna tekma med Ilirijo in Primorjem, kakor so tudi novine poročale, se je stvar včeraj nenadoma zasukala in se bo že to nedeljo 13. tm. igral prvenstveni finale SK Ilirija—ISSK Maribor v Ljubljani.

Stvar je namreč ta-le: oziraje se na avtentično razlago §14 pravilnika prvenstvenih tekem, ki jo je objavil JNS na izrecno vprašanje LNP v svojih službenih glasilih dne 25. aprila tl., je smatrati, da imata Ilirija in Primorje enako število točk in točno enako razmerje golov. Na podlagi tega bi se morala vršiti ponovna tekma Ilirija—Primorje, da se kvalificira prvak ljubljanskega okrožja. Toda LNP je že pred 25. aprilom verificiral tekmo Ilirija—Slavija 7:0 in ne v duhu pravil 7:1, kar je za prvenstvo seveda ogromnega pomena. Do sinočnje seje poslovnega odbora LNP se je splošno pričakovalo, da bo moral LNP rektificirati gornjo verifikacijo v smislu tolmačenja saveza. Zgodilo pa se je nasprotno! LNP je dobil od saveza dopis, da imajo ostati vse pred 25. aprilom po LNP objavljene verifikacije pravomočne, čeprav se ne skladajo s pravili. Na podlagi te salomonske odločitve JNS je res smatrati prvenstvena tekmovanja v ljubljanskem okrožju za zaključena in Ilirijo za prvaka Ljubljane. Zato je sinočnja seja posl. odbora LNP lahko odredila, da se odigra prvenstveni finale podsaveza že to nedeljo 13. tm. ob 15. med prvakoma obeh okrožij. ISSK Maribor je moral danes brzojavno odpovedati tekmo z graškim Strassenbahnom

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Treninzi se določajo naslednje: prvo moštvo in rezerva ob torkih in četrtkih ob 17., prva in druga mladina ob sredah in petkih ob 16. ter tretja mladina ob pondelkih in sobotah ob 15. —

Naposled ostanemo tudi mi doma!

Na predsinočnji seji JNS je bilo soglasno sklenjeno, da se radi pomanjkanja gmočnih sredstev jugoslovenska reprezentanca ne udeleži nogometnega olimpijskega turnirja v Amsterdamu, če JNS še v poslednjem trenutku ne pride do potrebnih sredstev, kar je pa malo verjetno... Radi tega bi se tekma za državno prvenstvo lahko pričela že 10. junija.

Admira v Zagrebu?

Prvak prve dunajske profesionalne lige Admira, ki je bil nedavno premagan po zagrebški Concordiji, želi revanžno tekmo, ki jo Concordija sprejema. V Zagrebu se obeta torej ponovno nogometna senzacija.

Fotografiranje duhov

V londonskem društvu za psihično raziskovanje je bila te dni predložena fotografija duha, ki je po izjavah uglednih oseb avtentična. Fotografijo je izgotovil pred meseci duhovnik Twedale v Westonu. Njegova žena je namreč vedno kazala medijalne sposobnosti. Nekega dne jo je imel fotografirati amaterski fotograf Crewe. Slika je bila posneta na balkonu njenega stanovanja opoldne in ob okolnostih, ki izključujejo vsako prepiranje ploče. Ploča je bila izdelana takoj v hiši. In presenečenje vseh je bilo ogromno, ko so se poleg glavne figure, namreč duhovnikove žene, pokazale na levi in desni strani še neke figure. Neke ženska je takoj spoznala eno figuro kot sliko svoje pokojne matere. Samo poteze stare dame, ki je umrla v 72. letu, so bile na obrazu nekoliko presveže in premlede. Druga slika je bila od nekega mladeniča, nekdanjega zavrnjenega snubca gospe. Tri dni po teh fotografiranih posnetkih, ki so napravili rodbini mnogo skrbi, je dobil duhovnik poset iz Amerike. Gost je pri tej priliki pripomnil, da je človek, čegar roko je gospa pred toliko leti zavrnila, pred kratkim umrl v Newyorku. To dejstvo je bilo še bolj zanimivo za postanek te fotografije duha. Kakor razvidno, Conan Doyleovi nasledniki še vedno niso prenehali »fotografirati duhove«.

77 ur za klavirjem

Peter Bride je igral v neki restavraciji v Manchesteru nepretrgoma 77 ur na klavir. Nameraval pa je vztrajati celo 100 ur. Njegovi prijatelji in oboževalci so se v tem času menjavali in se trudili, da ga obdrže budnega. Plesali so okrog njega, prepevali, ga ščipali, zbadali in udarjali na bobne. Toda Bride je postajal kljub temu vedno slabotnejši, njegova igra medlejša. Končno je moral intervenirati celo zdravnik, ki je prekinil to čudno tekmo. Izjavil je namreč, da ne more odgovarjati za njegovo življenje, ako bi Bride nadaljeval tekmo. Tedaj pa je boksar Kormick, ki je bil tudi med opazovalci, dvignil pianista na svoje roke in ga skoro nezvestnega odnesel v posteljo.

Vestni sovjetski uradniki

V neki vasi blizu Moskve se je pripetil slučaj, ki je zelo karakterističen za razmere v sovjetski Rusiji. Vaška šola je bila nameščena v istem poslopju kakor konzumna zadruga, v kateri se je prodajala »vodka«. Voditeljica šole je bila mnenja, da za vzgojo otrok nikakor ni primerno, ako morajo vsak dan poslušati pijance, kako psujejo in se prepirajo. Zato je predlagala, da naj se konzumna zadruga premesti v kakšno drugo zgradbo. Zastopnik komisarijata za ljudsko pravo svetlo pa je bil v tem srezu istočasno tudi predsednik konzumne zadruge in je voditeljici šole zato seveda silno zameril, da je stavila tak predlog. Obtožil jo je kratkotalno kot protisovjetski element, nakar je bila seveda odpuščena. Toda učiteljica se s tem nikakor ni zadovoljila, temveč je odšla v Moskvo, kjer se ji je končno posrečilo, da je dokazala pravi položaj. Višja oblast jo je poslala potem zopet na njeno prejšnje mesto, njenega nasprotnika pa odstavila in obenem zaprla.

Regulacija Nila.

Angleške oblasti že skozi 30 let ne prestano vrše dela za regulacijo Nila. L. 1899 so zgradili prvi jez pri Assuanu, l. 1903 drugi jez pri Seharu, lansko jesen so pričeli graditi jez pri Nag Hamadi. Na ta način upajo, da bodo mogli zaustaviti in nabrati zadostno množino vode, ki jo bodo potom posebnih kanalov lahko odvajali v vsakem letnem času, ne samo povodom preobilice vode, in namakali ž njjo površino 200.000 ha. Iz Abis-Abebe javljajo, da bo tudi abesinska vlada v gornjem toku zgradila nekaj jezov. Tako bo Nil reguliran, in mnogo zemlje, ki je dozdaj bila neplodna, bo obdelana in izkoriščana.

Ženske pojedó manj bonbonov.

Tvorničar čokolade Lazenoy v Parizu je izjavil, da je kupčija z bonboni zelo opešala. Kot razlog je navedel, da ženske sedaj raje kade in preveč potrošijo za brivce. Samo v njegovi tvornici izdajo nič manj kot po 28 Din na teden za negovanje las. Na ta način pa jim ostane seveda le malo denarja za sladkarije, po katerih so poprej tako rade posegale.

Viktor Méric:

Pomlajeni

Poželenje starcev.

I. del.

Vznemirjene oblasti so uvidele potrebo posebnih odredb. Najprej se je pomnožilo število nočnih slug v bankah. Narodna banka republike je imela 6 čuvajev.

Dnevi so potekali.

Polagoma je prihajalo pozabljenje in čas se je uporabljal za druge zadeve. Naenkrat se pa zgodi nekaj nezaslišanega, blaznega ter udari, kakor bomba. Vlomljeno je bilo v Narodno banko. Banka je bila temeljito oplenjena. In zopet isti podpis, ista podjetniška znamka, isti način vloma: odprtine v zidu, odprtine v železnih blaginjah, skupina čuvajev pa v globokem spanju. Videlo se je, da so namah padli v spanje kakor stožci.

Zastoj bi skušal opisati razburjenje, ki je ob tem neverjetnem dogodku nastalo ne samo v Parizu in Franciji, temveč po vsem svetu. Neki ameriški detektiv, ki je postal slaven potom filma, se je takoj brzojavno ponudil francoski vladi na razpolago proti honorarju več tisoč dolarjev. Poslanci opozicije so napovedali interpelacije, skrajni desničarji in levčarji so pa enako ogorčeno očitali vladi slabost in zanikernost.

Planil sem v sobo glavnega urednika ter prosil, naj mi poveri preiskavo, ki bo sedaj gotovo boljša kot prvič. Kar se tiče vneme in truda sem bil mož - beseda. Vse sem poskušal, neumorno sem iskal, vse sem prevdaril, bilo je pa zastoj. Naletel sem na enake gorostasne nerazumljivosti, na iste neprodinno temne točke, glede katerih je bedak od kriminalne policije venomer ponavljal:

»Grom in strela! Grom in strela! Lepa stvar!«

Istega večera me je obiskala Juljeta. Upiral sem se skušnjavi. Najprej dolžnost, poročilo o zagonetni zadevi. Na noben način ne smem zamuditi prilike, da bi popravil svoj sloves kot reporter. Za razmišljanje in kombiniranje sem rabil več ur. Dobro se še spominjam, kako mi je mlada žena malomarno dejala:

»Ne bodi neumen. Jaz bi na tvojem mestu takoj vedela, kako je treba poročati.«

Precej porogljivo sem se nasmehnil. Juljeta pa na videz tega ni opazila ter je nadaljevala:

»Glej, recimo, da vodi to čudno vlomsko tolpo učenjak, genij z drznimi in visoko letečimi načrti. Ta učenjak pa rabi denar, mnogo denarja za izvedbo raznih svojih poskusov in načrtov ... No — ali se ti kaj svita?«

Zasvetilo se mi je. O tej snovi sem napisal dvoje stolpcev. Moj učenjak je bil kemik in sociolog brez vseh obzirov in pomislekov, stoječ visoko nad moralo. Zasnoval si je orjaški cilj. Mogoče srečo človeštva, mogoče propast. Na vsak način pa ima sredstva in orožja, silnejša od vsega tega, kar mi poznamo. Na marsikaj se še lahko pripravimo in največja opreznost je potrebna ... Prihodnje dni sem svoja izvajanja spopolnil še z izjavami nekaterih kapacitet Sorbonne in Pasteurjevega inštituta. K sreči mi je eden od članov akademije znanosti poslal še pismo, ki potrjuje možnost kakega velikega učenjaka fantastičnih idej. Pisec je domneval, da bi tajni učenjak zamogel nameravati osvojitve Marsa. Dovolite, da ugotovim, da v takem domnevanju ni bilo za tedanje dobo ničesar neverjetnega ali pretiranega, ker je angleški historik Wells trdil, da so prebivalci Marsa

že hoteli zasesti zemljo in da bi potem takem ne bilo čudno, če bi mi prebivalci zemlje vrnilo to uljudnost.

Na silno burni seji je vlada odgovorila na razne interpelacije, da so vesti raznih listov neosnovane. Po vladnem odgovoru so na delu sicer vlomilci, ki uporabljajo nepoznana sredstva, a je policija vendarle na pravi sledi in bodo izdani vsi potrebni ukrepi, da se ponavljanje takih dogodkov prepreči. Minister je rabil izraz »dogodki«, vladni vestnik je pa govoril o »atentatih«.

Javno mnenje se je pomirilo. Vsem se je zdelo, da so nove varnostne odredbe zadostne. Močne policijske in vojaške straže so stražile ponoči banke na vseh oglih in pri vseh vlohah in tudi za stražo v posameznih bančnih prostorih so bili bančnemu osebju pridruženi policisti. V takih okoliščinah je postalo svetu jasno, da se bodo morali ob toliki pozornosti zločinci umakniti.

Tedni so potekali. Vnovič je pozabljenje zagrnilo »dogodke«, kakor je skrivnostne vlohe imenoval ministerski predsednik. Žensko truplo z odrezano moško glavo med krčevito skrčenimi prsti je prevzelo strastno pozornost publike. Potem se je govorilo o socialni revoluciji v Afganistanu in o snovanju šeste internacionale v Kandaharu. Razni inozemski propagandisti z ogromnimi denarnimi sredstvi so bili zasačeni in vrstili so se dolgotrajni senzacionalni procesi, ki so po večini končali z oprostilnimi razsodbami. In tako so v lomih v banke polagoma izginili iz spomina.

Naenkrat nova velikanska eksplozija začudenja in besnosti. Nikdar ne bom pozabil peklenskega hrupa, ki je izbruhnil tistega poletnega jutra v uredništvu »Večernika«. Zastoj je vpil glavni urednik na vso moč, da bi napravil red. Telefon,

nesrečni telefon nam je prinesel strašno novost. V Internacionalni banki, najbogatejši in najmočnejši je bil izvršen vlom. Vlomilcev niso ovirale močne vojaške in policijske straže zunaj in gručice policistov in bančnih čuvajev, ki so stražili znotraj. Ali so zločinci nevidni? Kako naj človek reši take uganke? To so že čudeži!

Dalje prihodnjik.

Solnčna soba

se z vso oskrbo odda. Vrt in glasovir na razpolago. Naslov pove uprava lista.

955

V sredini mesta

se oda dve meblovani sobi s posebnim vhomom. Naslov pove uprava lista.

957

Meblirana soba

se odda takoj v Sodni ulici 16 II, vrata 6.

953

Opremljeno sobo

snažno in solnčno, ne v pritličju, event. z oskrbo ali uporabo kuhinje za 1. junij iščeta zasebni uradnici — sestri. Ponudbe je nasloviti na upravo lista pod »Snažnost 50«.

954

Hrastov les za stiskalnico

kompleten ali pa po delih na prodaj. — Jurij Rošker, Lajtersberg 216.

956

Vsakovrstne zelenjadne in cvetlične sadike

ima vedno na zalogi vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor, Razlagova ul. 11.

975

Damske nogavice

znamke »Mravlja«, nudi Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5.

895

Gonilne, šivalne in vezalne jermene

iz la usnja nudi Ivan Kravos, Aleksandrova 13.

864

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA

KAUČUK PODPETNIKI,

ker so najcenejši in trajnejši od usnja in delajo tudi prijetno hojo, kar vam varuje živce.

605

Čevlji za birmo!

Čevlji za birmo v največji izbiri, najcenejši po vsaki kakovosti se dobe pri trrdki

Jos. Waidacher, Maribor, Slovenska 6

952

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresujočo vest, da je naša iskreno ljubljena mati gospa

Terezija Klanšček

trgovka

v sredo dne 9. maja 1928 ob 1/22. sprevidena s tolažili sv. vere, v 49 letu svoje dobe bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojne se vrši v petek dne 11. maja 1928 ob 16. uri iz mrtvašnice splošne bolnice na Magdalensko pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 12. maja ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 10. maja 1928.

Josip in Ivan sinova.

959

Pisemski papir

najmodernejše izpeljave le pri

1138

Zlati Brišnik, Slovenska ul. 11

Polnilna peresa znamk **Waterman, Montblanc, Penkala**

Novo!

Novo!

Prva pomoč

ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadrage v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

Najboljše su'no za plašče

in spomladanske obleke, volneni rips, kasha in druge novosti za ženske obleke, perilo, ovratnike, samoveznice, nogavice i. t. d. kupite najceneje pri trrdki

I. N. ŠOŠTARIČ, Mar'bor.

Aleksandrova cesta štev. 13

IZŠEL JE

ALBUM SLOVENSKIH KNJIŽEVNIKOV

Knjiga, ki je razkošno opremljena stane do 5. maja broširana 130 Din, vezana 160 Din, poštnina 10 Din več. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadrage, Maribor
Aleksandrova cesta štev. 13